مجله علم سنجی کاسپین
Caspian Journal of Scientometrics
p-ISSN: 2423-4710 e-ISSN: 2383-157X

A feasibility study of the cooperation between Libraries, Museums and Documentation Center of Astan Quds Razavi and school libraries in meeting information needs: a case study of secondary schools for boys in Mashhad

Javad Janalizadeh (MA)[1]*, Najmeh Seyyeddokht (MA)[1]

1. Astan Quds Razavi Library, Mashhad, Iran.

Article Type:
Research Paper

Received:
26 Mar. 2024
Revised:
17 Nov. 2024
Accepted:
30 Nov. 2024
Pub. Online:
14 Dec. 2024

ABSTRACT

Background and aim: Nowadays, secondary school libraries have many deficiencies and one of the solutions to this problem is the partnership of public libraries with schools. This study was conducted with aim of assessing feasibility of cooperation between Libraries, Museums and Documentation Center of Astan Quds Razavi and school libraries in meeting information needs of secondary schools for boys in Mashhad.

Materials and methods: This study was applied in terms of purpose and survey in terms of type of data collection. Data collection tool included a researcher-made questionnaire. Reliability of questionnaire was evaluated using Cronbach's alpha. The alpha coefficient obtained was higher than 0.8. The statistical population includes employees who are engaged in the librarianship profession in central library of Astan Quds Razavi and 16 libraries affiliated with this organization in Mashhad. Sampling was carried out using a stratified random method and 194 people were selected as sample population. In descriptive statistics section, mean and standard deviation were used, and in inferential statistics section, Kolmogorov-Smirnov tests, one-sample t-test, and analysis of variance tests were used. Data obtained from questionnaire were analyzed using SPSS 16 statistical software with significance level of less than 0.05.

Findings: From librarians' perspective, most important obstacles to cooperation between secondary school libraries and libraries of Astan Quds Razavi are lack of familiarity with how to use library and incompatibility of library collection with information needs of students with a mean of 3.13. Also, considering the mean value (3.13±0.38), it can be concluded that the organization's situation is a favorable position in terms of confronting barriers to participation.

Conclusion: The organization's situation is in a favorable position in terms of prerequisites for cooperation, confronting barriers to cooperation, and responding to students' needs.

Keywords: Public libraries, Cooperation, Astan Quds Razavi libraries, School libraries, Students, Librarians, Feasibility study

Cite this article: Janalizadeh J, Seyyeddokht N. A feasibility study of the cooperation between Libraries, Museums and Documentation Center of Astan Quds Razavi and school libraries in meeting information needs: a case study of secondary schools for boys in Mashhad. *Caspian Journal of Scientometrics*. 2024; 11(2): 25-34.

© The Author(s).

Publisher: Babol University of Medical Sciences

*Corresponding Author: Javad Janalizadeh
Address: Astan Quds Razavi Library, Mashhad, Iran.
E-mail: janalizadehjavad@yahoo.com

[Downloaded from cjs.mubabol.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.22088/cjs.11.2.25]

مجله علم‌سنجی کاسپین
Caspian Journal of Scientometrics
p-ISSN: 2423-4710 e-ISSN: 2383-157X

امکان‌سنجی مشارکت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی با کتابخانه‌های آموزشگاهی در تامین نیاز اطلاعاتی: مطالعه موردی مقطع متوسطهٔ مدارس پسرانه شهر مشهد

جواد جانعلی‌زاده (MA)[1]*، نجمه سیددخت (MA)[1]

۱. کتابخانه آستان قدس رضوی، مشهد، ایران.

چکیده

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

دریافت: ۱۴۰۳/۱/۷

ویرایش: ۱۴۰۳/۸/۲۷

پذیرش: ۱۴۰۳/۹/۱۰

انتشار: ۱۴۰۳/۹/۲۴

سابقه و هدف: امروزه کتابخانه‌های مدارس متوسطه دارای مشکلات زیادی هستند و یکی از روش‌های حل این مشکلات، مشارکت کتابخانه‌های عمومی با مدارس است. این پژوهش با هدف امکان‌سنجی مشارکت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی با کتابخانه‌های آموزشگاهی در تامین نیاز اطلاعاتی مقطع متوسطهٔ مدارس پسرانه شهر مشهد، انجام شد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر نوع جمع‌آوری اطلاعات پیمایشی بود. ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسشنامه محقق‌ساخته بود. پایایی پرسشنامه به وسیلهٔ آلفای کرونباخ مورد ارزیابی قرار گرفت. ضریب آلفای به دست آمده بالاتر از ۰/۸ بود. جامعهٔ آماری شامل کارکنانی است که به حرفهٔ کتابداری در کتابخانهٔ مرکزی آستان قدس رضوی و ۱۶ کتابخانهٔ وابسته به این سازمان در سطح شهر مشهد اشتغال دارند. نمونه‌گیری به روش تصادفی طبقه‌ای انجام شد و تعداد ۱۹۴ نفر، جامعهٔ نمونه انتخاب شدند. در بخش آمار توصیفی از میانگین و انحراف معیار و در بخش آمار استنباطی از آزمون‌های کولموگرف اسمیرنوف، آزمون تی تک نمونه‌ای و آزمون تحلیل واریانس استفاده شد و اطلاعات به دست آمده از پرسشنامه، با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS 16 و سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از دیدگاه کتابداران، مهم‌ترین موانع مشارکت کتابخانه‌های مدارس متوسطه با کتابخانه‌های آستان قدس رضوی، عدم آشنایی با نحوهٔ استفاده از کتابخانه و نامتناسب بودن مجموعهٔ کتابخانه با نیازهای اطلاعاتی دانش‌آموزان با میانگین ۳/۱۳ است. همچنین با توجه به میانگین (۳/۱۳±۰/۳۸) می‌توان نتیجه گرفت، وضعیت سازمان از نظر مقابله با موانع مشارکت در شرایط مطلوبی قرار دارد.

نتیجه‌گیری: وضعیت سازمان از نظر پیش‌نیازهای مشارکت، مقابله با موانع مشارکت و پاسخ به نیاز دانش‌آموزان در موقعیت مطلوبی قرار دارد.

واژگان کلیدی: **کتابخانه‌های عمومی، مشارکت، کتابخانه‌های آستان قدس رضوی، کتابخانه‌های آموزشگاهی، دانش آموزان، امکان‌سنجی**

استناد: جواد جانعلی‌زاده، نجمه سیددخت. امکان‌سنجی مشارکت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی با کتابخانه‌های آموزشگاهی در تامین نیاز اطلاعاتی: مطالعه موردی مقطع متوسطهٔ مدارس پسرانه شهر مشهد. مجله علم‌سنجی کاسپین. ۱۴۰۳؛ ۱۱(۲): ۳۴-۲۵.

© The Author(s)
Publisher: Babol University of Medical Sciences

* **مسئول مقاله:** جواد جانعلی‌زاده

آدرس: مشهد، کتابخانه آستان قدس رضوی.

رایانامه: janalizadehjavad@yahoo.com

[Downloaded from cjs.mubabol.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.22088/cjs.11.2.25]

مقدمه

آثار آموزش و پرورش را می‌توان در همهٔ عرصه‌های بنیادین زندگی علمی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی مشاهده کرد. کتابخانه‌ها نیز در فرایند تعلیم و تربیت از اهمیت خاصی برخوردارند و می‌توانند به حمایت کامل از برنامه‌های آموزشی بپردازند. امروزه کتابخانه‌ها ضمن وابستگی به نظام آموزشی از اهمیت خاصی در آموزش نوین برخوردارند (۱).

کتابخانه‌های عمومی را از مظاهر دموکراسی در دنیای جدید دانسته‌اند؛ در حقیقت پایه‌های دموکراسی بر آزادی بیان و اندیشه نهاده شده است و کتابخانه‌های عمومی نهادی است که با کمک به رشد و شکوفایی اندیشه افراد جامعه به آنها کمک می‌کند تا با دانش و احاطه بیشتری عقاید خود را ابراز کنند. کتابخانهٔ عمومی این فرصت را برای همهٔ افراد جامعه فراهم می‌کند که به شکلی فعال در امور فرهنگی و اجتماعی جامعهٔ خود دخالت داشته و در فرایندهای فرهنگی جامعه نقش مؤثری ایفا کنند. در بیانیهٔ یونسکو نیز از کتابخانه‌های عمومی به‌عنوان بزرگراهی برای رشد فرهنگی افراد و گروه‌های اجتماعی نام برده شده است (۲).

کتابخانه‌های آموزشگاهی نه تنها نقش اساسی در رشد شخصی– اجتماعی دانش‌آموزان ایفا می‌کنند؛ بلکه پشتوانهٔ برنامه‌ریزی آموزشی مدارس بوده و در تدریس با فراهم آوردن منابع مورد نیاز ضروری هستند (۳). به دلیل اهمیت کتابخانه‌های آموزشگاهی در پیشبرد اهداف آموزش و پرورش و کمک به توسعهٔ کشورها، یونسکو با همکاری ایفلا ((International Federation of Library Associations Andinstitutions (IFLA) بیانه‌ای منتشر کردند (۴). این بیانیه اهمیت ایجاد کتابخانه‌های آموزشگاهی، نقش آن‌ها در یادگیری، نقش کتابداران مدارس و مهارت‌های حرفه‌ای آنان را در پیشبرد آموزش مورد توجه قرار داده است. این بیانیه، رسالت کتابخانهٔ مدرسه را فراهم کردن کتاب، منابع و خدماتی برای یادگیری می‌داند که همهٔ افراد مدرسه را در تفکر انتقادی توانا می‌سازد. در بخش چهارم این بیانیه به ضرورت وجود کتابخانه در مدرسه تاکید شده و چنین آمده است: کتابخانهٔ مدرسه جزء لاینفک فرایند آموزش است که باید به عنوان ابزار اساسی در جهت برآورده ساختن اهداف آموزشی برای آموزش سواد اطلاعاتی و دسترسی دانش‌آموزان به منابع اطلاعاتی در همهٔ سطوح تحصیلی مورد استفاده قرار گیرد (۵). کتابخانه‌های عمومی در کنار سیستم آموزشی مدارس، تاثیر به‌سزایی در آموزش سواد اطلاعاتی به دانش‌آموزان دارند و با تشویق دانش‌آموزان به استفادهٔ هرچه بیشتر از منابع کتابخانه برای انجام تکالیف خود و به‌کارگیری سیستم آموزشی مبتنی بر خودآموزی و خودیابی اطلاعات، بر غنای مطالب درسی و آموزشی خواهند افزود و علاوه بر آن به صورت نظری و عملی توانایی‌ها و روش‌های بازیابی اطلاعات را به آنها آموزش خواهند داد؛ لذا کتابخانه‌های عمومی، دنباله‌رو سیاست‌های کتابخانهٔ آموزشگاهی محسوب شده و مکمل برنامه‌هایی هستند که در کتابخانه‌های آموزشگاهی شکل گرفته‌اند (۶).

از جمله اهداف کتابخانه‌های آموزشگاهی می‌توان به پر کردن اوقات فراغت، ایجاد و تقویت عادت به مطالعه، پرورش قوهٔ تفکر و خلاقیت، کمک به پیشبرد برنامه‌های درسی، پرورش روحیهٔ پژوهش در دانش‌آموزان و همچنین دانش‌اندوزی و روزآمد کردن دانش و تخصص معلمان اشاره کرد. کتابدار به عنوان متخصص اطلاعاتی در فراهم آوری و ارزیابی منابع در همهٔ اشکال تلاش می‌کند، مـوجب آگاهی‌رسانی نسبت به مسائل اطلاعاتی برای معلمان، مدیران و دانش‌آموزان می‌شود و در برنامه‌ریزی برای دانش‌آموزان و دیگر راهبردها برای جایابی، دسترس پذیری و ارزیابی در داخل و خارج مرکز رسانه‌ای کتابخانه تلاش می‌کند (۷).

در متون و پژوهش‌های گوناگون بر ضرورت وجود کتابخانه‌های آموزشگاهی به منظور افزایش اثربخشی مدارس و کتابخانه‌های آنها تاکید شده است. این در حالی است که در کشور ما کتابخانه‌های آموزشگاهی هنوز به معنای واقعی جایگاه خود را به عنوان یکی از ضروریات لازم برای پیشرفت جامعه پیدا نکرده‌اند و این کتابخانه‌ها در بسیاری از جنبه‌ها به لحاظ کمّی و کیفی دچار کمبودهایی هستند (۸).

به هرحال، کمبودهای کتابخانه‌های مدارس متوسطه بسیار زیاد است و برای رفع کاستی‌ها، راهکارهای اساسی وجود دارد. یکی از راه حل‌های این مشکل، مشارکت کتابخانه‌های عمومی با مدارس است تا دانش‌آموزان بتوانند از امکاناتی که این کتابخانه‌ها دارند استفاده کنند. به دلیل کمبود امکانات در کتابخانه‌های مدارس، امکان‌سنجی مشارکت بین کتابخانه‌های مدارس و کتابخانه‌های عمومی و سازمانی، بیش از بیش ضروری به نظر می‌رسد. در بین کتابخانه های کشور، کتابخانهٔ آستان قدس رضوی، سابقه‌ای طولانی در خدمت‌رسانی به جامعهٔ دانش‌آموزی کشور دارد و می‌تواند با مشارکت بیشتر در کتابخانه‌های آموزشگاهی، زمینهٔ توسعه و پیشرفت کتابخانه‌های آموزشگاهی را فراهم آورد. به نظر می‌آید؛ ضروری است، موضوع امکان‌سنجی مشارکت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی با کتابخانه‌های آموزشگاهی سنجیده شود و این مطالعه به صورت موردی در ارتباط با مدارس متوسطهٔ دوم پسرانه شهر مشهد در تامین نیازهای اطلاعاتی به عنوان یک راه حل مورد بررسی قرار گیرد.

یافته‌های پژوهش محبوبه کوچه فاره نشان داد که جایگاه کتابخانه‌های عمومی در دسترسی به اطلاعات (اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و علمی) بالاتر از سطح متوسط و در وضعیت مناسبی قرار گرفته‌اند و جایگاه رسانه‌ها به ویژه تلویزیون و اینترنت در مقایسه با کتابخانه‌ها دارای وضعیت مناسب‌تری بود و دانش‌آموزان بیشتر از اینترنت و تلویزیون و سپس از کتابخانه برای دسترسی به اطلاعات استفاده کردند (۹).

حسن عمارلو در پژوهش خود نیازهای اطلاعاتی دانش‌آموزان و منابع اطلاعاتی مورد نیاز آن‌ها، دلایل مراجعهٔ آن‌ها به کتابخانه‌های مدارس شاهد شهر مشهد و ارزیابی مجموعهٔ کتابخانه‌ها در رفع نیازهای اطلاعاتی آنان را مورد بررسی قرار داد. یافته‌های پژوهش نشان داد که مهمترین دلیل ذکر شده برای

[Downloaded from cjs.mubabol.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.22088/cjs.11.2.25]

مراجعه به کتابخانه، مطالعه آزاد در زمینه‌های مورد علاقه است. همچنین مهمترین اولویت دانش‌آموزان برای استفاده از کتابخانهٔ مدرسه؛ به دست آوردن اطلاعات در زمینه‌های فنی و بهداشتی است (۱۰).

یافته‌های پژوهش رضایی شریف، گنجی و حاجلو (۱۳۹۰) وضعیت فضا، تجهیزات و منابع کتابخانه‌های آموزشگاه‌ها را نامناسب ذکر کرده‌اند (۱۱).

در تحقیق Paton-Ash و Wilmot در ایالت گائوتنگ افریقای جنوبی، پژوهشگران به این نتیجه رسیدند که کتابخانه‌های آموزشگاهی نقش مؤثری در پشتیبانی و کمک به آموزش باکیفیت ایفا نمی‌کنند و این موضوع نیاز به توجه فوری دولت دارد (۱۲).

در پژوهشی که Barack انجام داد؛ مشخص شد که کتابداران کتابخانه‌های آموزشگاهی ایالات متحده از فناوری اطلاعاتی برای توسعهٔ دانش و مهارت‌های خلاقانه دانش‌آموزان استفاده می‌کنند. همچنین آنها برای تهیه منابع اطلاعاتی مورد نیاز دانش‌آموزان با کتابخانه‌های محلی مشارکت کرده و منابع مورد نیاز دانش‌آموزان را از طریق اشتراک منابع تامین می‌کنند (۱۳).

نتایج پژوهش Dow و همکاران نشان داد که حضور کتابدارن در مدارس موجب افزایش علاقه‌مندی دانش‌آموزان به مطالعهٔ منابع درسی و پژوهش در انجام تکالیف درسی است (۱۴).

مرور پژوهش‌های پیشین نشان می‌دهد که پژوهش‌های انجام شده در داخل کشور، توجه چندانی به نقش کتابخانه‌های عمومی در آموزش دانش‌آموزان نداشته‌اند؛ در حالی که امروزه، همهٔ مدارس کشور با حذف پست کتابداری، نیاز بیشتری به استفاده از کتابخانه‌های عمومی دارند و چنانچه در این زمینه پژوهش‌های موثری انجام نشود؛ نمی‌توان برنامه‌ریزی مناسبی برای استفاده از کتابخانه‌های عمومی انجام داد. پژوهش‌های اندکی هم که در این موضوع انجام شده است؛ بیشتر با هدف ارزیابی مجموعهٔ منابع کتابخانه‌ها بوده است. پژوهش‌های خارج از کشور نیز، کمتر به تاثیر مشارکت کتابخانه‌های عمومی و آموزشگاهی پرداخته‌اند. هدف از این پژوهش، پاسخگویی به سوالات کتابداران و معلمان مدارس در زمینهٔ تاثیرگذاری عوامل مختلف در تعامل بین کتابخانه‌ها و مدارس است.

مواد و روش‌ها

این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر نوع جمع‌آوری داده‌ها، پیمایشی است. در این پژوهش، جامعه آماری شامل کلیه کارکنانی است که به حرفهٔ کتابداری در کتابخانهٔ مرکزی آستان قدس رضوی و ۱۶ کتابخانهٔ وابسته به این سازمان در سطح شهر مشهد اشتغال دارند و به دلیل این که باید پاسخ‌دهندگان از تجربهٔ کافی برای تعامل با مدارس برخوردار باشند؛ افرادی به‌عنوان جامعهٔ پژوهش انتخاب شدند که دارای سابقهٔ فعالیت بیش از ۳ سال هستند. بنابر اعلام روابط عمومی سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، تعداد کل کتابداران دارای بیش از ۳ سال سابقه در سازمان، ۳۶۰ نفر است. بر اساس فرمول کوکران تعداد ۱۹۴ نفر به‌عنوان جامعه نمونه انتخاب شد. با توجه به این که نوع و شرایط ارائه خدمات در کتابخانهٔ مرکزی آستان قدس رضوی و کتابخانه‌های وابسته به این سازمان، متفاوت است؛ از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای برای تعیین اعضای جامعهٔ نمونه استفاده شد. در نمونه‌گیری طبقه‌ای، افراد به‌طور مستقیم از طبقات یا گروه‌های تعریف شده، انتخاب می‌شوند. پس از مشخص نمودن جامعهٔ آماری و روش نمونه‌گیری، حجم نمونه کل با استفاده از فرمول کوکران تعیین شد. ابزار گردآوری داده‌ها، یک پرسشنامه که شامل دو بخش بود. پرسشنامهٔ مذکور بر اساس مبانی نظری پژوهش و مطالعهٔ مقالات و کتب علمی مرتبط تدوین شد. بخش اول پرسشنامه، با ۵ سوال بسته به اطلاعات جمعیت‌شناختی افراد می‌پردازد. در بخش دوم پرسشنامه، ۲۷ سوال با طیف لیکرت به بررسی دیدگاه کتابداران سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی در مورد پیش نیازها، موانع و امکانات کتابخانه‌های آستان قدس رضوی برای مشارکت با کتابخانه‌های آموزشگاهی می‌پردازد. تکمیل پرسشنامه‌ها با رضایت افراد و رعایت نکات اخلاقی بوده است. در این پژوهش، برای تعیین روایی پرسشنامه از دیدگاه استادان راهنما، مشاور و سه عضو هیئت علمی رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی که سوابق آموزشی و پژوهشی مناسبی در حوزهٔ کتابخانه‌های آموزشگاهی داشتند؛ استفاده شد و برای حصول اطمینان از پایایی ابزار سنجش، پرسشنامه مورد پیش‌آزمون قرار گرفت. به این صورت که تعداد ۳۰ نفر از پاسخگویان، پرسشنامهٔ تنظیم شده را تکمیل نمودند. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، داده‌ها وارد نرم‌افزار SPSS ۱۶ شدند و پایایی پرسشنامه به وسیلهٔ آلفای کرونباخ مورد ارزیابی قرار گرفت. در این پژوهش، برای تجزیه و تحلیل اطلاعات گردآوری‌شده، در سطح آمار توصیفی از جداول فراوانی، درصد، میانگین و نمودار و در بخش آمار استنباطی، از آزمون‌های کولموگرف اسمیرنوف، آزمون تی تک‌نمونه‌ای و آزمون تحلیل واریانس استفاده شد. اطلاعات به‌دست‌آمده از پرسشنامه، با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS 16 و سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

شرکت‌کنندگان این پژوهش، تعداد ۱۹۴ نفر از کتابداران سازمان کتابخانه‌های آستان قدس رضوی بودند که ۵۷ درصد آن‌ها زن و ۴۳ درصد مرد بودند. میانگین سنی افراد ۳۴/۵ بود. ۵۸ درصد پاسخ‌دهندگان دارای مدرک کارشناسی، ۳۶ درصد کارشناسی ارشد و ۶ درصد دارای مدرک کاردانی بودند.

[Downloaded from cjs.mubabol.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.22088/cjs.11.2.25]

نتایج بررسی‌ها نشان داد که از دیدگاه پاسخ‌دهندگان، میانگین کلی پاسخ به سوالات توسط پاسخ‌دهندگان ۳/۲۳ با انحراف معیار ۰/۵۷۷۹ و بیشتر از عدد میانگین (۳) است؛ بنابراین می‌توان گفت سازمان از نظر پیش‌نیازها و بسترهای مشارکت در شرایط مطلوبی قرار دارد و وضعیت سازمان از نظر مقابله با موانع مشارکت مناسب است. همچنین از دیدگاه پاسخ‌دهندگان، وضعیت سازمان از نظر پاسخگویی به نیاز دانش‌آموزان در شرایط مطلوبی قرار دارد و سازمان در پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتی دانش‌آموزان از موقعیت مناسبی برخوردار است. می‌توان گفت از دیدگاه پاسخ‌دهندگان، بسترها و پیش‌نیازهای مشارکت آماده است و سازمان می‌تواند با تکیه بر این امکانات با کتابخانه‌های آموزشگاهی همکاری مناسبی داشته باشد.

در این بخش از پژوهش به بررسی چگونگی مشارکت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی با کتابخانه‌های آموزشگاهی مدارس مقطع متوسطهٔ دورهٔ دوم پسرانهٔ شهر مشهد می‌پردازیم. پاسخ‌های مشارکت‌کنندگان به سوالات پرسش‌نامه با استفاده از آزمون تی مورد سنجش قرار گرفت.

بر اساس آزمون کولموگروف–اسمیرنوف، نرمال بودن متغیر مشارکت سازمان کتابخانه‌ها تائید شد. بنابراین برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون تی تک‌نمونه‌ای استفاده شد. نتایج این آزمون در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. خلاصهٔ شاخص‌های آمار توصیفی و نتایج آزمون تی تک‌نمونه‌ای برای تعیین امکان مشارکت با کتابخانه‌های آموزشگاهی

ارزش معیار=۳ سطح معنی‌داری=۰/۰۵								
متغیر	میانگین مشاهده‌شده	اختلاف میانگین	انحراف استاندارد	مقدار T	درجه آزادی	مقدار معنی‌داری	فاصله اطمینان در سطح ۹۵ درصد	
							حد پایین	حد بالا
امکان مشارکت	۳/۲۲	۰/۴۵۵۱	۰/۵۷۷۹	۵/۸	۱۹۳	۰/۰۰۱	۰/۶۲۱۴	۰/۴۲۱۴

با توجه به جدول ۱ و مقدار معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ و میانگین ۳/۲۲ می‌توان نتیجه گرفت که میان مولفه‌های پیش‌نیاز مشارکت کتابخانه‌های آستان قدس رضوی برای استفاده دانش‌آموزان، موانع مشارکت کتابخانه‌های آستان قدس برای استفاده دانش‌آموزان، امکان استفاده دانش‌آموزان از کتابخانه‌های آستان قدس و امکان رفع نیاز اطلاعاتی دانش‌آموزان با عدد ارزش معیار (۳) تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

برای بررسی پیش‌نیازها و بسترهای مشارکت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی با کتابخانه‌های آموزشگاهی از داده‌های مربوط به پاسخ به سوالات ۱ تا ۱۰ پرسش‌نامه استفاده شد. نتایج پاسخ به سوالات مربوط به این سوال در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول۲. توزیع فراوانی و درصد پاسخ‌های پاسخگویان به پیش‌نیازها و بسترهای مشارکت با کتابخانه‌های آموزشگاهی

ردیف	پیش‌نیازهای مشارکت	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	بی پاسخ	میانگین	انحراف معیار
۱	تجهیزات کتابخانه	۲۸	۵۲	۳۲	۴۳	۳۹	–	۲/۹۳	۰/۳۲
۲	فضای مطالعه	۳۵	۶۹	۳۴	۴۵	۱۱	–	۳/۳۷	۰/۲۶
۳	ارتباط مناسب دانش‌آموز با محیط	۶۳	۳۱	۴۳	۳۹	۱۷	۱	۳/۴۱	۰/۲۲
۴	کتاب‌ها و منابع درسی چاپی	۴۶	۴۳	۴۶	۲۵	۳۴	–	۳/۲۱	۰/۴۲
۵	کتاب‌ها و منابع غیردرسی چاپی	۵۷	۵۲	۳۳	۲۸	۳۰		۳/۴۹	۰/۳۳
۶	کتاب‌ها و منابع درسی الکترونیکی	۴۵	۳۹	۵۳	۳۷	۲۱	۲	۳/۲۷	۰/۵۱
۷	کتاب‌ها و منابع غیردرسی الکترونیکی	۵۴	۳۸	۴۱	۲۶	۳۴	۱	۳/۲۵	۰/۴۵
۸	دسترس‌پذیری	۲۵	۳۶	۵۵	۴۶	۳۲	–	۲/۸۷	۰/۴۸
۹	تعداد نیروی انسانی	۵۴	۳۸	۴۲	۳۱	۲۸	۱	۲/۱۸	۰/۲۵
۱۰	تخصص و مهارت نیروی انسانی	۴۵	۳۶	۳۳	۳۳	۴۷	–	۲/۶۵	۰/۳۲
	میانگین کلی	۳/۲۳							۰/۲۶

با توجه به جدول ۲، مقدار معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ و میانگین کلی ۳/۲۳ با انحراف معیار ۰/۲۶که بیشتر از عدد میانگین (۳) است، می‌توان نتیجه گرفت که از دیدگاه پاسخ‌دهندگان پیش‌نیازها و بسترهای مشارکت کتابخانهٔ آستان قدس رضوی با آموزشگاه‌ها در حد مناسبی قرار دارد.

[Downloaded from cjs.mubabol.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.22088/cjs.11.2.25]

برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به‌دست‌آمده، با توجه به تائید وضعیت نرمال بودن توزیع داده‌ها، از آزمون تی تک‌نمونه‌ای استفاده شد که نتایج این آزمون در جدول ۳ قابل مشاهده است.

جدول ۳. نتایج آزمون تی تک‌نمونه‌ای برای تعیین پیش‌نیازهای مشارکت با کتابخانه‌های آموزشگاهی

ارزش معیار=۳ سطح معنی‌داری=۰/۰۵						
متغیر	میانگین مشاهده‌شده	مقدار T	درجه آزادی	مقدار معنی‌داری	فاصله اطمینان در سطح ۹۵ درصد	
					حد پایین	حد بالا
پیش‌نیازهای مشارکت	۳/۰۶	۵/۸	۱۹۳	۰/۰۰۱	۰/۵۲۶۱	۰/۳۸۱۲

با توجه به جدول ۳ و مقدار معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان نتیجه گرفت که میان مولفهٔ مشارکت کتابخانه‌های آستان قدس برای استفاده دانش‌آموزان و عدد ارزش معیار (۳) تفاوت معنی‌داری وجود دارد. با توجه به مثبت بودن حد بالا و حد پایین آزمون و همچنین با توجه به نتایج جدول ۳، (۳/۱۲>۳) می‌توان نتیجه گرفت که از دیدگاه پاسخ‌دهندگان امکان مشارکت سازمان، با کتابخانه‌های آموزشگاهی وجود دارد.

برای بررسی موانع مشارکت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی با کتابخانه‌های آموزشگاهی مدارس از پاسخ‌های مشارکت‌کنندگان به سوالات ۱۱ تا ۱۷پرسشنامه استفاده شد. داده‌های مربوط در جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ٤. توزیع فراوانی و درصد پاسخ‌های پاسخگویان به موانع مشارکت با کتابخانه‌های آموزشگاهی

ردیف	موانع مشارکت	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	بی پاسخ	میانگین	انحراف معیار
۱	عدم آشنایی با نحوه استفاده از کتابخانه	۵۲	۳۶	۳۳	۳۴	۳۸	۱	۳/۱۳	۰/۳۱
۲	فاصله کتابخانه با آموزشگاه	۳۹	۴۲	۴۱	۴۴	۲۸	–	۳/۱۰	۰/۳۳
۳	عدم هماهنگی ساعت کتابخانه با مدرسه	۴۸	۳۶	۳۲	۴۱	۲۷		۳/۰۳	۰/۶۱
۴	کمبود منابع اطلاعاتی	۳۷	۴۰	۴۱	۳۹	۳۶	۱	۳/۰۰	۰/۱۴
۵	نامتناسب بودن مجموعه با نیاز دانش‌آموزان	۴۱	۴۸	۳۹	۲۹	۳۷		۳/۱۳	۰/۱۵
۶	روزآمد نبودن منابع کتابخانه	۴۷	۳۱	۴۲	۴۱	۳۳		۳/۰۹	۰/۲۶
	میانگین کلی	۳/۰۸							۰/۳۸

بر اساس نتایج جدول ۴، از دیدگاه کتابداران، موانعی بر سر راه مشارکت کتابخانه‌های آستان قدس رضوی و کتابخانه‌های آموزشگاهی وجود دارد که مهم‌ترین آنها عدم آشنایی با نحوهٔ استفاده از کتابخانه و نامتناسب بودن مجموعهٔ کتابخانه با نیازهای اطلاعاتی دانش‌آموزان است. با توجه به عدد میانگین کلی ۳/۰۸ که بیشتر از عدد (۳) است؛ موانع مشارکت کتابخانه‌های آستان قدس رضوی و کتابخانه‌های آموزشگاهی بیشتر از میانگین است.

جدول ۵. نتایج آزمون تی تک‌نمونه‌ای برای تعیین موانع مشارکت با کتابخانه‌های آموزشگاهی

ارزش معیار=۳ سطح معنی‌داری=۰/۰۵						
متغیر	میانگین مشاهده‌شده	مقدار T	درجه آزادی	مقدار معنی‌داری	فاصله اطمینان در سطح ۹۵ درصد	
					حد پایین	حد بالا
موانع مشارکت	۳/۰۸	۵/۸	۱۹۳	۰/۰۰۱	۰/۵۳۲۴	۰/۴۸۱۹

برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به‌دست‌آمده، با توجه به تائید وضعیت نرمال بودن توزیع داده‌ها، از آزمون تی تک‌نمونه‌ای استفاده شد که نتایج این آزمون در جدول ۵ قابل مشاهده است.

با توجه به جدول ۶ و مقدار معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان نتیجه گرفت که میان مولفهٔ موانع مشارکت کتابخانه‌های آستان قدس رضوی و کتابخانه‌های آموزشگاهی با عدد ارزش معیار (۳) تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

[Downloaded from cjs.mubabol.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.22088/cjs.11.2.25]

برای سنجش وضعیت سازمان کتابخانه‌ها از نظر پاسخ‌گویی به نیاز دانش‌آموزان در دسترسی به منابع و خدمات کتابخانه‌های آستان قدس رضوی از پاسخ مشارکت‌کنندگان به سوالات ۱۸تا ۲۲ پرسشنامه استفاده شد.

جدول ۶. توزیع فراوانی و درصد پاسخ‌های پاسخگویان به نیاز دانش‌آموزان به کتابخانه‌های آستان قدس رضوی

ردیف	نیاز دانش‌آموزان به کتابخانه	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	بی پاسخ	میانگین	انحراف معیار
۱	وجود منابع اطلاعاتی رایگان و باکیفیت	۶۶	۲۶	۴۶	۴۲	۱۴	–	۳/۴۵	۰/۴۱
۲	وجود منابع تستی و کمک درسی	۵۵	۳۷	۳۸	۳۴	۳۰	–	۳/۲۲	۰/۲۴
۳	تالارهای مطالعه	۴۸	۶۰	۳۲	۳۶	۱۷	۱	۳/۴۴	۰/۲۱
۴	امکان کپی و تکثیر منابع	۴۰	۳۶	۵۱	۲۹	۳۸		۳/۰۷	۰/۳۲
۵	امکانات محیطی مناسب	۵۳	۳۹	۳۴	۳۸	۲۹	۱	۳/۲۵	۰/۰۵
۶	حق عضویت اندک	۶۶	۴۱	۴۶	۱۴	۲۷	–	۳/۵۴	۰/۸۲
	میانگین کلی			۳/۲۲					۰/۴۸

بر اساس نتایج جدول ۶ از دیدگاه کتابداران، نیاز دانش‌آموزان به کتابخانه‌های آستان قدس رضوی بیشتر از عدد میانگین (۳) است.

برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به‌دست‌آمده، با توجه به تائید وضعیت نرمال بودن توزیع داده‌ها، از آزمون تی تک‌نمونه‌ای استفاده شد که نتایج این آزمون در جدول ۷ قابل مشاهده است.

جدول ۷. نتایج آزمون تی تک‌نمونه‌ای برای تعیین پاسخ‌گویی به نیاز دانش‌آموزان

ارزش معیار=۳ سطح معنی‌داری=۰/۰۵						
متغیر	میانگین مشاهده‌شده	مقدار T	درجه آزادی	مقدار معنی‌داری	فاصله اطمینان در سطح ۹۵ درصد	
					حد پایین	حد بالا
نیاز دانش‌آموزان به کتابخانه	۳/۳۲	۵/۸	۱۹۳	۰/۰۰۵	۰/۴۱۶۵	۰/۶۶۲۱

با توجه به جدول ۷ و مقدار معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان نتیجه گرفت که میان مولفهٔ نیاز دانش‌آموزان به کتابخانه‌های آستان قدس رضوی با عدد ارزش معیار (۳) تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

برای بررسی منابع اطلاعاتی مورد نیاز دانش‌آموزان برای دسترسی به کتابخانه‌های آستان قدس رضوی از پاسخ مشارکت‌کنندگان به سوالات ۲۳تا ۲۷پرسشنامه استفاده شد. نتایج در جدول ۸ نشان داده شده است.

جدول ۸. توزیع فراوانی و درصد پاسخ‌های پاسخ‌گویان به منابع اطلاعاتی مورد نیاز دانش‌آموزان

ردیف	منابع اطلاعاتی	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	بی پاسخ	میانگین	انحراف معیار
۱	منابع مرتبط با نیازهای سرگرمی و اوقات فراغت	۳۳	۳۴	۴۷	۶۰	۲۰	–	۳/۰۰	۰/۴۷
۲	منابع مرتبط با نیازهای نیازهای آموزشی و تحصیلی	۳۲	۴۰	۳۶	۵۴	۴۴	–	۳/۱۲	۰/۴۲
۳	منابع مرتبط با نیازهای فرهنگی- اجتماعی	۴۲	۲۷	۳۲	۵۲	۴۰	۱	۲/۸۷	۰/۳۴
۴	منابع مرتبط با نیازهای معنوی و دینی	۲۹	۴۰	۵۱	۴۷	۲۷	–	۲/۹۸	۰/۱۲
۵	منابع مرتبط با نیازهای اطلاعات عمومی	۳۴	۳۴	۴۶	۴۸	۳۴	–	۲/۹۶	۰/۲۸
	میانگین کلی			۲/۹۸					۰/۲۷

[Downloaded from cjs.mubabol.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.22088/cjs.11.2.25]

بر اساس نتایج جدول ۸، وضعیت منابع اطلاعاتی موجود در کتابخانه‌های آستان قدس رضوی در مورد منابع سرگرمی و اوقات فراغت و نیز منابع مرتبط با نیازهای آموزشی و تحصیلی دانش‌آموزان، از شرایط مطلوبی برخوردار است؛ اما از نظر منابع مرتبط با نیازهای فرهنگی و اجتماعی، منابع دینی و اطلاعات عمومی از شرایط مطلوبی برخوردار نیست و به‌طور کلی می‌توان گفت؛ کتابخانه‌های آستان قدس رضوی، نتوانسته‌اند نیازهای اطلاعاتی دانش‌آموزان را برطرف کنند.

برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به‌دست‌آمده، با توجه به تائید وضعیت نرمال بودن توزیع داده‌ها، از آزمون تی تک‌نمونه‌ای استفاده شد که نتایج این آزمون در جدول ۹ قابل مشاهده است.

جدول ۹. نتایج آزمون تی تک‌نمونه‌ای برای تعیین منابع اطلاعاتی مورد نیاز دانش‌آموزان

ارزش معیار=۳ سطح معنی‌داری=۰/۰۵						
متغیر	میانگین مشاهده‌شده	مقدار T	درجه آزادی	مقدار معنی‌داری	فاصله اطمینان در سطح ۹۵ درصد	
					حد پایین	حد بالا
منابع اطلاعاتی	۲/۹۸	۵/۸	۱۹۳	۰/۰۱۲	-۰/۲۵۱۵	-۰/۲۸۳۲

با توجه به جدول ۹ و مقدار معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان نتیجه گرفت که میان مولفهٔ منابع اطلاعاتی مورد نیاز دانش‌آموزان با عدد ارزش معیار (۳) تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی از جمله نهادهای کتابخانه‌ای است که با دارا بودن مجموعه‌ای غنی، می‌تواند زمینهٔ دستیابی به امکانات کتابخانه‌ای و منابع اطلاعاتی را برای دانش‌آموزان و به‌ویژه دانش‌آموزان شهر مشهد فراهم آورد. با توجه به اهمیت وجود کتابخانه‌های مجهز و با امکانات پیشرفته و دارای منابع زیاد و مفید برای دانش‌آموزان، موضوع امکان‌سنجی مشارکت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی با کتابخانه‌های آموزشگاهی مدارس مقطع متوسطهٔ پسرانه شهر مشهد از دیدگاه کتابداران آستان قدس رضوی، به‌عنوان یک راه‌حل مورد بررسی قرار گرفت. در این پژوهش سعی شد تا امکان مشارکت کتابخانه‌های آستان قدس رضوی با کتابخانه‌های آموزشگاهی مورد بررسی قرار گیرد. از آن‌جا که کتابداران سازمان بیش از سایر افراد از امکانات و توانایی‌های مجموعه آگاهی دارند؛ برای ارزیابی ظرفیت‌ها و قابلیت سازمان در مشارکت با کتابخانه‌های آموزشگاهی از نظرات آنها استفاده شد. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر نوع جمع‌آوری اطلاعات پیمایشی بود. جامعهٔ آماری شامل کلیه کارکنانی است که به حرفهٔ کتابداری در کتابخانهٔ مرکزی آستان قدس رضوی و ۱۶ کتابخانهٔ وابسته به این سازمان در سطح شهر مشهد اشتغال دارند. نمونه‌گیری به روش تصادفی طبقه‌ای انجام شد و تعداد ۱۹۴ نفر، جامعه نمونه انتخاب شدند و دیدگاه‌های آنها با ابزار پرسشنامه که دارای ۲۷ سوال با طیف لیکرت بود؛ مورد سنجش قرار گرفت. پژوهش‌های انجام شده در داخل کشور، توجه چندانی به نقش کتابخانه‌های عمومی در آموزش دانش‌آموزان نداشته‌اند و پژوهش‌های اندکی هم که در این موضوع انجام شده است؛ بیشتر با هدف ارزیابی مجموعه منابع کتابخانه‌ها بوده است. پژوهش‌های خارج از کشور نیز، نقش کتابخانه‌های آموزشگاهی و عمومی را در آموزش به طور مجزا بررسی کرده‌اند و کمتر به تاثیر مشارکت کتابخانه‌های عمومی و آموزشگاهی پرداخته‌اند.

نتایج بررسی نشان داد که از دیدگاه پاسخ‌دهندگان وضعیت سازمان از نظر پیش نیازها و بسترهای مشارکت در شرایط مطلوبی قرار دارد. در همین راستا، در پژوهشی که Barack انجام داد؛ مشخص شد که کتابداران کتابخانه‌های آموزشگاهی ایالات متحده از فناوری اطلاعاتی برای توسعهٔ دانش و مهارت‌های خلاقانه دانش‌آموزان استفاده می‌کنند (۱۳).

همچنین، بر اساس نتایج پژوهش، از دیدگاه پاسخ‌دهندگان، وضعیت سازمان از نظر مقابله با موانع مشارکت در شرایط مطلوبی قرار دارد.

نتایج بررسی‌ها نشان داد که از دیدگاه پاسخ‌دهندگان وضعیت سازمان از نظر پاسخگویی به نیاز دانش‌آموزان در شرایط مطلوبی قرار دارد. در همین راستا، حسن عمارلو و همکاران (۱۰) نشان داد، علت اصلی مراجعهٔ دانش‌آموزان به کتابخانهٔ مدرسه، استفاده از سالن مطالعه و مطالعهٔ کتاب‌های درسی و کمک‌آموزشی می‌باشد. از علل عدم مراجعهٔ دانش‌آموزان به مجموعهٔ منابع کتابخانه‌ها، نبود منابع اطلاعاتی مورد نیاز، به روز نبودن و عدم جذابیت منابع برشمرده شد.

نتایج بررسی‌ها همچنین نشان داد که از دیدگاه پاسخ‌دهندگان وضعیت سازمان از نظر پاسخ‌گویی به نیازهای اطلاعاتی در شرایط مطلوبی قرار ندارد. این در حالی است که نتایج پژوهش Dow و همکاران (۱۴) نشان داد مدارسی که دارای کتابخانه‌های مجهز و کتابداران متخصص هستند؛ پیشرفت علمی و تحصیلی دانش‌آموزان بیشتر از مدارسی است که دارای کتابخانه مجهز و کتابداران متخصص نیستند. پژوهش محبوبه کوچه فاره و همکاران (۹) نیز نشان داد؛ جایگاه کتابخانه‌های عمومی در دسترسی به اطلاعات (اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و علمی) بین دانش‌آموزان بالاتر از سطح متوسط و

[Downloaded from cjs.mubabol.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.22088/cjs.11.2.25]

در وضعیت مناسبی قرار گرفته‌اند و جایگاه رسانه‌ها به ویژه تلویزیون و اینترنت در مقایسه با کتابخانه‌ها، دارای وضعیت مناسب‌تری بود و دانش‌آموزان بیشتر از اینترنت و تلویزیون و پس از آن از کتابخانه برای دسترسی به اطلاعات استفاده کردند. یافته‌های پژوهش رضایی شریف و همکاران؛ وضعیت فضا، تجهیزات و منابع کتابخانه‌های آموزشگاه‌ها را نامناسب ذکر کرده‌اند (۱۱).

می‌توان گفت از دیدگاه پاسخ‌دهندگان، بسترها و پیش‌نیازهای مشارکت آماده است و سازمان می‌تواند با تکیه بر این امکانات با موانع احتمالی مقابله کند. همچنین کتابداران معتقدند؛ سازمان می‌تواند در پاسخگویی به نیازهای دانش‌آموزان در زمینهٔ فضا و امکانات کتابخانه‌ای موفق عمل کند. سازمان کتابخانه‌های آستان قدس رضوی، با برخورداری از فضای مطالعاتی در کتابخانه مرکزی و کتابخانه‌های وابسته در سطح شهر مشهد و نیز برخورداری از امکانات و تجهیزات کتابخانه‌ای، فرصت مناسبی جهت همکاری و مشارکت با کتابخانه‌های آموزشگاهی در اختیار دارد که بهتر است؛ با برنامه‌ریزی مناسب، از این فرصت استفاده کند؛ اما رفع نیازهای اطلاعاتی دانش‌آموزان، نیاز به اهتمام بیشتری دارد. توجه به سرفصل‌های درسی مدارس و به‌ویژه دبیرستان‌ها و تعامل بیشتر با آموزش و پروش می‌تواند کتابداران را در گزینش و گردآوری مجموعهٔ منابع بر مبنای نیازهای واقعی کاربران یاری کند. با توجه به این که دروس دورهٔ دبیرستان در سال‌های اخیر، شاهد تغییرات گوناگونی بوده است؛ به نظر می‌رسد؛ روزآمدسازی منابع کتابخانه نیازمند شناخت بیشتر کتابداران و مدیران کتابخانه از برنامه‌ها و محتوای درسی دانش‌آموزان دارد. به‌طور کلی نتایج پژوهش؛ بیانگر توانمندی سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس در مشارکت با کتابخانه‌های آموزشگاهی و ارائه خدمات مطلوب به دانش‌آموزان است.

ملاحظات اخلاقی: در این پژوهش، مسائل اخلاقی به‌طور کامل رعایت شده است.

تضاد منافع: نویسندگان تصریح می‌نمایند هیچ‌گونه تضاد منافعی در خصوص پژوهش حاضر وجود ندارد.

[Downloaded from cjs.mubabol.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.22088/cjs.11.2.25]

References

1. Fazilat M, Fahimnia F. Review of Interrelations between Schools Instructional Elements with the State Of School libraries Situation in Tehran. Journal of Academic Librarianship and Information Research. 2010; 44(2): 33-44. Available at: https://jlib.ut.ac.ir/article_22881.html?lang=en [In Persian]
2. Jill P. The Public library services: IFLA/UNESCO guidelines for development. Translated by: Ali Shakouei. Tehran: Chapar; 2007. [In Persian]
3. Herring RD. Career Counseling in Schools: Multicultural and Developmental Perspectives. TCA Journal. 1999; 27(2): 92. Available at: https://doi.org/10.1080/15564223.1999.12034553
4. Koontz C, Gubbin B. IFLA public library service Guidelines. [e-book]. 2010.
5. Mir Hosseini N, Parirukh M. Educational evaluation and the new system of elementary education in Iran and the position of school libraries in it: a report of a research. Library and Information Scienses. 2009; 11(4): 155-88. Available at: https://lis.aqr-libjournal.ir/article_43678.html?lang=fa [In Persian]
6. Neshat N, Horri A. School library in library oriented school. Tehran: Chapar; 2007. [In Persian]
7. Ashrafi Rizi H. The position of school libraries in the age of information. National studies of librarianship and information organization. 2005; 16(2): 49-58. Available at: https://ensani.ir/file/download/article/20120329124002-2152-53.pdf [In Persian]
8. Jafari Baqiabadi S, Farshid R. Tracing the mission and position of the school library in the documents of the higher education institutions of the Republic of Iran. Journal of Library and Information Research. 2021; 11(1): 127-50. Available at: https://infosci.um.ac.ir/article_40528.html?lang=en [In Persian]
9. Kuche Fare M, Hassanzadeh M, Zandian F. Studying the position of public libraries in accessing information among students. [MA Thesis]. Tehran: Tarbiat Modares University; 2012. Available at: https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/b59d7bda3fa8b657685b537e02abc1e9 [In Persian]
10. Amarlo H, Ziaee S, Radad E. Evaluation of Shahid secondary school libraries in Mashhad city in meeting students' information needs. [MA Thesis]. Mashhad: Imam Reza University, Faculty of Literature and Humanities; 2012. [In Persian]
11. Rezaei Sharif A, Ganji M, Hajloo N. The role of school libraries in the connection with school and students' academic performance. Journal of Academic Librarianship and Information Research. 2011; 45(56): 59-75. Available at: https://jlib.ut.ac.ir/article_28754.html [In Persian]
12. Paton-Ash M, Wilmot D. Issues and Challenges Facing School Libraries in Selected Primary Schools in Gauteng Province, South Africa. South African Journal of Education. 2015; 35(1): 1-10.
13. Barack L. School Librarians want more Techs and more Bandwidth. Retrievd ASril. 2015; 17: 2016.
14. Dow MJ, McMahon-Lakin J, Court SC. School Librarian Staffing Levels and Student Achievement as resented in 2006-2009 Kansas Annual Yearly Progress Data. School Library Research. 2012; 15: 1-15.

[Downloaded from cjs.mubabol.ac.ir on 2026-11-23]

[DOI: 10.22088/cjs.11.2.25]